

СТАНОВИЩЕ

*от доцент Милка Аспарухова Нашар, доктор по фармакология,
доцент по биохимия при катедра „Биохимия, молекулна медицина и нутригеномика“,
Факултет по фармация, Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“-Варна*

на дисертационен труд на тема:
**„МЕДИКО-ДЕРМАТОГЛИФИЧНО ИЗСЛЕДВАНЕ
НА ПРЪСТОВИ И ДЛАННИ ИЗОБРАЖЕНИЯ ПРИ ЖЕНИ С КАРЦИНОМ НА ГЪРДАТА
В СЕВЕРОИЗТОЧНА БЪЛГАРИЯ”,**

на ас. Галина Алексиева Янева
докторант на самостоятелна подготовка
в Катедра „Биология“ при Факултет по фармация
на Медицински университет – Варна
за присъждане на ОНС „Доктор“ по научната специалност „Медицинска биология“, в
област на висшето образование 4. „Природни науки, математика и информатика“,
професионално направление 4.3. Биологически науки

На основание Заповед № Р-109-203/02.05.2018 г. на Ректора на МУ-Варна съм определена за член на Научно жури по процедура за защита на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „ДОКТОР“ с кандидат Галина Алексиева Янева, а със Заповед № Р-109-239/18.05.2018 г. ми е възложено да изготвя становище по процедурата.

1. БИОГРАФИЧНИ ДАННИ И КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

През 1996 г. Галина Янева завършва Медицински колеж към МУ- Варна със специалност медицински лаборант, а през 2004 г. се дипломира като магистър по Биология към Пловдивския университет "Пайсии Хилендарски". От 2016 г. има призната специалност по „Медицинска биология“. Владее отлично английски език.

Кариерното развитие на Галина Янева започва от Серологична лаборатория към Клиника по кожни венерически заболявания към МБАЛ "Св. Анна" ЕАД. гр. Варна, където за период от 8 години работи като медицински лаборант. В периода 2005-2009 г. е биолог в имунохистологична лаборатория в Клиниката по обща и клинична патология в УМБАЛ "Св. Марина" ЕАД. гр. Варна. От 2009 г. до момента е асистент в Катедрата по биология към Факултет по фармация на МУ-Варна. Участва активно в работата на Катедрата, като освен че води семинарни упражнения на студенти по Медицина, Дентална Медицина и Фармация на български и английски език, изпълнява и длъжността административен асистент.

2. АКТУАЛНОСТ НА НАУЧНИЯ ТРУД

В настоящия дисертационен труд е поставен е въпросът за генетичната връзката между дерматоглифичните модели и едно от най-често диагностицираните злокачествени

заболявания и една от водещите причини за смъртност при жените в световен мащаб, каквото е ракът на млечната жлеза. Важна роля в контрола и превенцията на това заболяване има ранната диагностика. Включването на нови неинвазивни подходи при прогнозиране на риска от рак на млечната жлеза, биха улеснили скрининга на рисковите групи и биха допринесли за по-ефективен контрол върху заболяването. Ето защо смятам, че дисертационният труд на Галина Янева с предложеният дерматоглифичен алгоритъм за прогнозиране на риска от рак на млечната жлеза е актуален и би имал безспорен научен и практически принос.

3. АНАЛИЗ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Техническо описание

Представеният ми за становище дисертационен труд съдържа 138 страници, структурирани както следва: списък „Използвани съкращения“ (1 стр.), „Въведение“ (2 стр.), „Литературен обзор“ (42 стр.), „Цели и задачи“ (1 стр.), „Материали и методи“ (7 стр.), „Собствени резултати“ (35 стр.), „Обсъждане“ (27 стр.), „Заключение“ (2 стр.), „Изводи“ (1 стр.), „Литература“ (14 стр.), „Списък на публикациите, свързани с дисертационния труд“ (1 стр.). Дисертационният труд е онагледен с 57 фигури и 20 таблици. Цитираната литература включва 221 заглавия, 27 от които са на кирилица, а 194 – на латиница .

Литературен обзор

Литературният обзор е обстоен и изчерпателен. Представен е задълбочен исторически преглед на зараждането на дерматоглификата като наука. Направен е аналитичен преглед на съществуващата връзка между дерматоглифичните изображения и някои вродени заболявания, като е отредено подобаващо място на дерматоглифичните изследвания в България. Важна част в литературния обзор заема обобщаването на социално-епидемиологичните данни за рака на млечната жлеза, в национален и световен мащаб.

Цел и задачи

От изчерпателния литературен обзор ас. Янева извежда основната цел, да се идентифицират дерматоглифичните изображения на дланите и пръстите при жени с рак на млечната жлеза, при съпоставянето им с тези при здрави жени, за да се обогатят знанията за прогностичната значимост и клинична приложимост на дерматоглифичния метод.

За постигане на формулираната цел дисертантката си поставя за изпълнение 7 задачи, формулирани адекватно на поставената цел.

Методология

За решаване на поставените в дисертацията задачи са използвани адекватни и информативни методи. Проучването е проведено върху 142 жени, подбирани на базата на предварително установени критерии за включване и изключване. Приложени са няколко дерматоглифски метода, въз основа на които са получени и сравнени данните за дерматоглифските изображения на изследваните лица.

Приложена е прецизна статистическа обработка на резултатите, включваща голям набор от пост-статистически анализи.

Резултати

Представен е голям обем резултати, прецизно анализирани и представени убедително и информативно с необходимите графики и таблици. Основаната част от резултатите са с приносен характер.

Намирам за изключително важни и с приносен характер представените данни за динамиката на заболяемост и смъртност от рак на млечната жлеза, касаещи Североизточна България. Дисертантката с право поставя въпроса за ефективността на провежданата профилактика в последните години в този регион на страната.

Впечатляващи са резултатите получени от снемане и сравнение на различни пръстови и дланни дерматоглифични модели при жени диагностицирани със злокачественото заболяване и контролната група.

Отличното владение на методиката и компетентния анализ на резултатите, с право дава основание на дисертантката и нейните научни ръководители да предложат оригинален дерматоглифичен алгоритъм за ранно прогнозиране и профилактика на рак на млечната жлеза.

4. ПРИНОСИ

Приемам всички формулирани приноси без забележки и смятам, че те ясно представят достойнствата дисертационния труд.

5. ПУБЛИКАЦИОННА АКТИВНОСТ СВЪРЗАНА С ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Списъкът на публикациите, свързани с дисертационния труд включва 3 публикации в пълен текст, в които Янева е първи автор, което показва безспорния личен принос на докторанта в осъществяването на изследванията, анализирани на резултатите и подготовката на научните статии.

Нямам общи публикации с дисертантката.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният дисертационен труд на ас. Галина Алексиева Янева на тема: **„Медико-дерматоглифично изследване на пръстови и дланни изображения при жени с карцином на гърдата в североизточна България ”** напълно отговаря на изискванията на ЗРАС в Република България и Правилника за неговото прилагане. По процедурата са представени всички необходими документи. Научният труд е актуален и оригинален, с ясно формулирани и прецизно изпълнени задачи, с оригинални резултати и безспорни приноси.

Давам висока оценка на дисертационния труд и убедено препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят на Галина Алексиева Янева образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Медицинска биология“.

08.06.2018

Подготвил рецензията.....

/Доц. д-р Милка Нащар/

